



KURSUSPLAN

JORDENS MATERIALER

NATUR, FREMBRINGELSE OG MATERIALET I TEORI OG PRAKSIS
/ SEMINAR DEN 24. OG 25. APRIL 2025

Dato: 10.03.2025
Side 1 af 4

Beskrivelse

Seminaret udforsker en ny tilgang til materialeforståelse i arkitektur, hvor vi går tæt på materialernes egenskaber, transformationer og samspil med omgivelserne. I stedet for udelukkende at betragte materialer som statiske byggesten undersøger vi deres foranderlighed, påvirkelighed og potentiale.

Materialers adfærd og egenskaber varierer afhængigt af deres miljømæssige kontekst, herunder eksponering for varme, fugt, vind, slid, tryk og træk. Derfor er det afgørende at forstå, hvordan materialer interagerer med deres omgivelser og påvirker samt påvirkes af dem, særligt inden for arkitekturen.

Gennem teori, dialog og oplevelsesbaserede undersøgelser vil vi udvikle materialebeskrivelser, der ikke kun er baseret på tekniske certificeringer, men også på materialernes adfærd i praksis – deres evne til at påvirke og blive påvirket af deres omgivelser. Vi ser på materialers livscyklus og undersøger, hvordan en mere dynamisk tilgang til materialer kan bidrage til arkitektonisk tænkning, der favner forandring, bæredygtighed og æstetik i en større helhed.

Fokusområder

Materialer i proces: Hvordan materialer ændrer sig under påvirkning af varme, fugt, vind, slid og nedbrydes eller eroderes over tid.

Udvidet materialeforståelse: En tilgang, der ser ud over klassiske materialekategorier og inkluderer materialers ageren i tid og rum.



Transformation og genanvendelse: Hvordan materialers potentiale kan tænkes med i arkitektoniske processer, særligt i en tid med ressourceknaphed.

Materialer, biodiversitet og klima: Hvordan en ny materialeforståelse kan bidrage til langsigtede løsninger på klimaforandringer.

Metode og form

Seminaret kombinerer oplæg, dialog og praktiske undersøgelser, hvor vi arbejder direkte med materialer gennem tekst, billeder, skitser og film. Vi undersøger, hvordan materialer kan integreres i arkitektoniske løsninger, der favner forandring og processer over tid.

Hvem er seminaret relevant for?

Kurset sigter mod arkitekter og andre professionelle i byggesektoren med ansvar for:

- Udvikling og design
- Materialer
- Cirkularitet
- Ressourcekortlægning og LCA

Hvilke kompetencer opbygges?

Som arkitekter og rådgivere arbejder vi ofte på afstand af den materielle virkelighed og med meget lidt indflydelse. Seminaret vil gennem empiriske og etnografiske analyser og en blanding af medier og teori åbne op for en ny tænkning og materialepraksis.

- Introduktion til geologi
- Teori (New Materialisme)
- Kvalitative materialeanalyser
- Arkitektoniske aspekter såsom energisystemer, materielle processer og materialeetik.
- Etnografisk (oplevelsesmæssig) kortlægning
- Kortlægning af materialers frembringelse versus produktion
- Kredsløbstænkning, cirkularitet

Formål

Formålet med seminaret er at fremme forståelsen af menneskelige og ikke-menneskelige forbindelser i arkitekturen. Der opbygges et nyt vokabular og en forståelse for materialers proces og deres netværk. Seminaret arbejder med at skabe en udvidet forståelsesramme af materialitet, der rækker ud over materialernes klassificerede egenskaber

og inkludere materialets ageren i andre sammenhænge end den, som certificeringerne foreskriver.

Kursusbevis

Der kan efter ønske udstedes et kursusbevis.

Emner

Dagene veksler mellem feltbesøg, oplæg fra kursusholderne, korte øvelser, og diskussioner i små grupper.

- New Materialism
- Nye materialebeskrivelser
- Materialers dynamiske processer
- Materialers frembringelse og kredsløb
- Materialeetik

Dato: 10.03.2025
Side 3 af 4

Praktisk

Dag 1: 24. april 2025: Feltbesøg

Den første dag bruges på feltbesøg i både en grusgrav og ved en udgravning med oplæg fra en geolog om jordens materialer. Forud for seminaret udsendes udvalgte tekster og teorier.

Den teoretiske ramme bygger på kvalitativ analyse og danner grundlag for materialebeskrivelser samt visuelle refleksioner i form af tekst, skitser, billeder og film.

Dagen tager samtidig udgangspunkt i et håndværk for at undersøge materialets bearbejdning, forandringer og samspil med andre materialer. Kurset kombinerer hands-on-øvelser med materialeforståelse og kvalitative beskrivelser, som er et centralt læringsmål.

Dag 2: 25. april 2025: Arkitektskolen Aarhus kl. 9.00 – 12.00

Vi tager afsæt i den udvalgte teori og metode sammenholdt med det mere empiriske feltarbejde fra dag 1. og diskuterer materialerne og dets frembringelse og bearbejdning.

Vi vil se på materialets oprindelse, karakter og kredsløb. Hvor finder vi materialer, hvilke netværk finder vi i det stedsspecifikke og hvilken betydning har disse omgivelser. Grusgraven giver et billede af hvordan vi tænker jorden og dets materiale som ressourcer i dag. Vi vil arbejde med en kredsløbsstanke, hvor der indgår en balance mellem det vi anvender og det der kan returneres til jorden igen. Vi vil udfolde ler som grundmateriale, i udbrændte ler-sten og deres bindinger med andre materiale og hvad det betyder for dets egenskaber og anvendelse.



Undervisere

Søren Munch Kristiansen, ph.d. og lektor ved institut for Geoscience, AU

Forsker i vand, jord og kemi og kombinerer i sin forskning koncepter fra geoscience, arkæologi, biologi og folkesundhedsvidenskab for at forstå, hvordan vi mennesker interagerer med naturen. Målet er at forstå, hvordan mennesker interagerer med naturen, samt hvordan vi påvirker og påvirkes af vores miljø – både historisk, i dag og i fremtiden, set i et globalt perspektiv.

Frank Erichsen, oplægsholder og forfatter

Frank Erichsen har i 15 år lavet tv for Danmarks Radio med udgangspunkt i sit hjem Kastaniegaarden. Han har skrevet tre bøger om praktiske kundskaber og bæredygtig livsstil og er en aktiv foredragsholder og samfundsdebattør inden for håndværk, bæredygtighed og natur. Derudover har han siddet i bestyrelsen for Den Danske Naturfond og er medejer af kursusstedet Handar, der formidler traditionelt håndværk, bæredygtighed og naturforståelse gennem praktisk pædagogik.

Heidi Sørensen Merrild, postdoc, M.Arch. ph.d. og kursusansvarlig, Arkitektskolen Aarhus

Heidi er ph.d. og arkitekt fra Aarhus Arkitektskolen med over 15 års praksis erfaring med at skabe og formidle arkitektur. Hun har en dyb faglig indsigt i arkitektur og bæredygtighed med et særligt fokus på materialer, detaljering og bygningskultur fra det 20. århundrede. Senest har hendes forskning omhandlet cirkularitet, regenerativ arkitektur samt naturfilosofi og teori.

Dato: 10.03.2025
Side 4 af 4